

Категорія справи №904/6282/16: не визначено.

Дата набрання законної сили: 03.10.2016

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ
РІШЕННЯ

20.09.16р. Справа № 904/6282/16

За позовом Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку "САДОВНІЧЕНКА, 12", м. Павлоград, Дніпропетровська область

до Товариства з обмеженою відповідальністю "Іноваційно-інвестиційна компанія "АЛЬТЕНЕРГО", м. Дніпро

Третя особа без самостійних вимог на боці Позивача: керівник Приватного підприємства "КОБ-КОМСЕРВІС" ОСОБА_1, м. Павлоград, Дніпропетровська область

про визнання договору недійсним

Суддя Назаренко Н.Г.

Секретар судового засідання Гриценко І.О.

Представники:

Від позивача: ОСОБА_2 представник - дов. б/н від 27.05.2016р.

Від відповідача: не з'явився

Від третьої особи: не з'явився

СУТЬ СПОРУ:

Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку "САДОВНІЧЕНКА, 12" звернулось до господарського суду з позовом в якому просить визнати недійсним Договір № 15-05 від 15.09.2015р. на виконання робіт з проектно - кошторисної документації укладений з Товариством з обмеженою відповідальністю "Іноваційно-інвестиційна компанія "АЛЬТЕНЕРГО".

Позовні вимоги мотивовані тим, що в вересні 2015 року позивачу стало відомо, що між ним та відповідачем нібито було укладено договір № 15-05 на виконання робіт з проектно-кошторисної документації. Спірний договір з боку позивача був підписаний не уповноваженою особою - ОСОБА_1, оскільки відповідно до статуту позивача особою, яка має право підписувати правочини без довіреності, є ОСОБА_3, яка з 01.06.2015р. є керівником ОСББ "САДОВНІЧЕНКА, 12".

Ухвалою від 01.08.2016р. було залучено до участі у справі в якості Третьої особи без самостійних вимог на боці Позивача: керівника Приватного підприємства "КОБ-КОМСЕРВІС" ОСОБА_1.

Позивач підтримав позовні вимоги у повному обсязі, 26.08.2016р. надав пояснення, в яких зазначив, що наявність печатки позивача на договорі не є свідченням наділення ОСОБА_1 повноваженнями на представництво інтересів ОСББ "САДОВНІЧЕНКА, 12". Будь-який договір зі ОСОБА_1 та ПП "КОБ-КОМСЕРВІС" укладено не було. ОСОБА_1 не мала повноважень підписувати договір на виконання робіт з розробки проектно-кошторисної документації № 15-05 від 15.09.2015р.

Відповідач у судовому засіданні 06.09.2016р. проти позову заперечив, відзив на позов та витребувані судом документи не надав. У судове засідання призначене на 20.09.2016р. не з'явився, про дату, час та місце засідання був повідомлений у судовому засіданні 06.09.2016р., що підтверджується протоколом судового засідання (а.с. 60).

Третя особа у судові засідання не з'явилася, надала до суду письмові пояснення, в яких зазначила, що під час підписання договорів свого підприємства побачила у спірному договорі своє прізвище, код ЄДРПОУ свого підприємства та машинально підписала цей договір. Довіреності на ім'я ОСОБА_1 ОСББ "САДОВНІЧЕНКА, 12" не видавало, третя особа будь-яких договорів з відповідачем не укладала.

Так, справа розглядається за наявними в ній матеріалами, визнаними судом достатніми, в порядку статті 75 Господарського процесуального кодексу України.

28.09.2016р. розгляд справи відкладено на 20.09.2016 р.

Клопотання про здійснення технічної фіксації судового процесу сторонами не подавалось.

У судовому засіданні 20.09.2016р. оголошено вступну та резолютивну частини рішення.

Дослідивши матеріали справи, оцінивши докази в їх сукупності, вислухавши пояснення представника позивача, господарський суд, -

ВСТАНОВИВ:

15.09.2015р. між Товариством з обмеженою відповідальністю «Інноваційно-інвестиційна компанія «АЛЬТЕНЕРГО» (далі - відповідач, підрядник) та Об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку "САДОВНІЧЕНКА, 12" в особі управителя ОСОБА_1 (далі - позивач, замовник) укладено договір на виконання робіт з проектно-кошторисної документації № 15-05 (далі - договір).

Замовник зобов'язаний прийняти й оплатити, а підрядник зобов'язаний за завданням замовника виконати і передати роботи з розробки проектно-кошторисної документації: «Впровадження 2 етапу комплексів енергозберігаючих заходів в ОСББ "САДОВНІЧЕНКА, 12" шляхом встановлення лічильника тепла», які відповідно до ДБН Д.1-7-2000 є невідомою частиною вартості будівництва, передбаченою зведеним кошторисом (п. 1.1 договору).

Вартість робіт з розробки проектно-кошторисної документації, виконаної згідно з даним договором, визначена на підставі кошторису на виконання робіт (додаток № 2) і складає відповідно до протоколу узгодження договірної ціни (додаток № 3): 8 615,00 грн. без ПДВ (п. 2.1. договору).

Розрахунок проводиться протягом 3-х банківських днів з моменту підписання Акта здачі-приймання виконаних робіт (п. 2.2. договору).

При завершенні робіт (або етапу робіт) підрядник передає замовнику акт здачі-приймання робіт (п. 3.1. договору).

Замовник протягом 5-ти днів з дня одержання акту здачі-приймання робіт з розробки проектно кошторисної документації зобов'язаний його оформити і направити підряднику, або представити мотивовану відмову від приймання робіт. У випадку мотивованої відмови замовника сторонами складається двосторонній акт з переліком необхідних доробок і термінів їхнього виконання (п. 3.2. договору).

Термін дії договору: з моменту підписання до 31.12.2015р., а в частині розрахунків до повного виконання (п. 9.1. договору).

Позивач стверджує, що спірний договір з боку ОСББ "САДОВНІЧЕНКА, 12" був підписаний неуповноваженою особою - ОСОБА_1, оскільки відповідно до Статуту позивача особа, яка має право підписувати правочини без довіреності є ОСОБА_3, яка з 01.06.2015р. є керівником ОСББ "САДОВНІЧЕНКА, 12". Зі змісту договору вбачається, що в ньому зазначено код ЄДРПОУ 37397373 зовсім іншої юридичної особи - Приватного Підприємства "КОБ-КОМСЕРВІС", керівником якого є ОСОБА_1 ОСОБА_1 побачивши код ЄДРПОУ свого підприємства вирішила, що вона підписує договір від імені підприємства ПП "КОБ-КОМСЕРВІС". Отже, підпис ОСОБА_1 був поставлений під ЄДРПОУ 37397373 помилково та машинально. Позивачем не були вчинені дії, спрямовані на схвалення спірного договору, а саме: не були направлені відповідачу листи, телефонограми, телеграми, які б підтверджували схвалення правочину тощо; не було прийнято його виконання, не здійснено платіж другій стороні, не підписано товаророзпорядчих документів, тощо. Таким чином, підписання спірного договору з боку позивача не уповноваженою особою, з урахуванням того, що позивач ніяким чином не схвалював укладення спірного договору, суперечить діючому законодавству, що тягне за собою його недійсність та є причиною спору.

Дослідивши матеріали справи, заслухавши представника позивача, суд дійшов висновку про необхідність задоволення позовних вимог.

Згідно зі ст.16 Цивільного кодексу України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права або інтересу, зокрема, шляхом визнання правочину недійсним. Відповідно до ч.2 ст. 20 Господарського кодексу України кожний суб'єкт господарювання має право на захист своїх прав і законних інтересів; права і законні інтереси зазначених суб'єктів захищаються, зокрема, шляхом визнання недійсними господарських угод з підстав, передбачених законом.

Якщо недійсність правочину прямо не встановлена законом, але одна із сторін або інша заінтересована особа заперечує його дійсність на підставах, встановлених законом, такий правочин може бути визнаний судом недійсним (оспорюваний правочин) (ч.3 ст.215 Цивільного кодексу України).

Підставою недійсності правочину є недодержання в момент вчинення правочину стороною (сторонами) вимог, які встановлені частинами першою - третьою, п'ятою та шостою статті 203 цього Кодексу (ч.1 ст. 215 Цивільного кодексу України).

У наведеній статті визначаються загальні правові засади визнання правочину недійсним. Звичайно, що для цього має існувати відповідна правова підстава. Такою правовою підставою Цивільний кодекс України визнає факт недодержання однією стороною чи всіма сторонами вимог, встановлених частинами 1-3, 5, 6 ст. 203 Цивільного кодексу України.

Відповідно до ст. 203 загальними вимогами, додержання яких є необхідним для чинності правочину, зокрема: зміст правочину не може суперечити цьому кодексу, іншим актам цивільного законодавства, а також інтересам держави і суспільства, його моральним засадам; особа, яка вчиняє правочин, повинна мати необхідний обсяг цивільної дієздатності; волевиявлення учасника правочину має бути вільним і відповідати його внутрішній волі, правочин має вчинятися у формі, встановленій законом; правочин має бути спрямований на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ним.

В силу припису ст.204 Цивільного кодексу України правомірність правочину презюмується. Отже, обов'язок доведення наявності обставин, з якими закон пов'язує визнання господарським судом оспорюваного правочину недійсним, покладається на позивача.

Господарське зобов'язання, що не відповідає вимогам закону, або вчинено з метою, яка завідомо суперечить інтересам держави і суспільства, або укладено учасниками господарських відносин з порушенням хоча б одним з них господарської компетенції (спеціальної правосуб'єктності), може бути на вимогу однієї із сторін, або відповідного органу державної влади визнано судом недійсним повністю або в частині (ч. 1 ст. 207 Господарського кодексу України).

Правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо він підписаний його стороною (сторонами). Правочин, який вчиняє юридична особа, підписується особами, уповноваженими на це її установчими документами, довіреністю, законом або іншими актами цивільного законодавства, та скріплюється печаткою (ч. 2 ст. 207 Цивільного кодексу України).

Юридична особа набуває цивільних прав та обов'язків і здійснює їх через свої органи, які діють відповідно до установчих документів та закону (ч. 1 ст. 92 Цивільного кодексу України).

Орган або особа, яка відповідно до установчих документів юридичної особи чи закону виступає від її імені, зобов'язана діяти в інтересах юридичної особи, добросовісно і розумно та не перевищувати своїх повноважень. У відносинах із третіми особами обмеження повноважень щодо представництва юридичної особи не має юридичної сили, крім випадків, коли юридична особа доведе, що третя особа знала чи за всіма обставинами не могла не знати про такі обмеження (ч. 3 ст. 92 Цивільного кодексу України).

У господарських відносинах правочин (договір), як правило, вчиняється шляхом складання документа (документів), що визначає (визначають) його зміст і підписується безпосередньо особою, від імені якої він вчинений, або іншою особою, яка діє в силу повноважень, заснованих, зокрема, на законі, довіреності, установчих документах. Для вчинення правочинів органи юридичної особи не потребують довіреності, якщо вони діють у межах повноважень, наданих їм законом, іншим нормативно-правовим актом або установчими документами (п. 3.3. Постанови пленуму Вищого господарського суду України № 11 від 29.05.2013р. «Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними»).

Наступне схвалення юридичною особою правочину, вчиненого від її імені представником, з перевищенням повноважень, унеможливує визнання такого правочину недійсним (стаття 241 ЦК України). Настання передбачених цією статтею наслідків ставиться в залежність від того, чи було в подальшому схвалено правочин особою, від імені якої його вчинено; тому господарський суд повинен у розгляді відповідної справи з'ясувати пов'язані з цим обставини. Доказами такого схвалення можуть бути відповідне письмове звернення уповноваженого органу (посадової особи) такої юридичної особи до другої сторони правочину чи до її представника (лист, телефонограма, телеграма, телетайпограма тощо) або вчинення зазначеним органом (посадовою особою) дій, які свідчать про схвалення правочину (прийняття його виконання, здійснення платежу другій стороні, підписання товаророзпорядчих документів і т. ін.). Наведене стосується й тих випадків, коли правочин вчинений не представником юридичної особи з перевищенням повноважень, а особою, яка взагалі не мала повноважень щодо вчинення даного правочину (п. 3.4. Постанови пленуму Вищого господарського суду України № 11 від 29.05.2013р. «Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними»).

З наявного у справі договору на виконання робіт з розробки проектно-кошторисної документації від 15.09.2015 р. вбачається, що від імені замовника ОСББ "САДОВНИЧЕНКА, 12" його підписано управителем ОСОБА_1 Зазначено ідентифікаційний код замовника 37397373, завірено печаткою.

В Єдиному державному реєстрі містяться такі відомості про юридичну особу, крім державних органів і органів місцевого самоврядування як юридичних осіб: найменування юридичної особи, у тому числі скорочене (за наявності); ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України (далі - ідентифікаційний код); організаційно-правова форма; місцезнаходження юридичної особи; відомості про керівника юридичної особи, а за бажанням юридичної особи - також про інших осіб, які можуть вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори, подавати документи для державної реєстрації тощо: прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта), дані про наявність обмежень щодо представництва юридичної особи (ч.2 ст. 9 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань").

Відповідно до спеціального витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань за ідентифікаційним кодом 39826240 зареєстровано Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку "САДОВНИЧЕНКА, 12", в графі «прізвище, ім'я та по батькові керівника юридичної особи» значиться ОСОБА_3 а - керівник з 01.06.2015р. Дата державної реєстрації юридичної особи 09.06.2015 р.

Відповідно до спеціального витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань за ідентифікаційним кодом 37397373 (який зазначено у спірному договорі) зареєстровано Приватне підприємство "КОБ-КОМСЕРВІС", в графі «прізвище, ім'я та по батькові керівника юридичної особи» значиться ОСОБА_1 керівник. Дата державної реєстрації юридичної особи 08.12.2010 р.

Відповідно до ст.237 Цивільного кодексу України представництвом є правовідношення, в якому одна сторона (представник) зобов'язана або має право вчинити правочин від імені другої сторони, яку вона представляє. Не є представником особа, яка хоч і діє в чужих інтересах, але від власного імені, а також особа, уповноважена на ведення переговорів щодо можливих у майбутньому правочинів. Представництво виникає на підставі договору, закону, акта органу юридичної особи та з інших підстав, встановлених актами цивільного законодавства.

Враховуючи вищевикладене, наявність печатки відповідача на договорі не є свідченням наділення означеної в договорі особи - ОСОБА_1 повноваженнями на представництво інтересів відповідача.

ОСОБА_1 не є особою, яка відповідно до установчих документів позивача виступає від його імені. Відповідачем не подано доказів того, що ОСОБА_1 мала право на здійснення представництва позивача на підставі договору. Не є представником особа, яка хоч і діє в чужих інтересах, але від власного імені.

Наступне схвалення юридичною особою правочину, вчиненого від її імені, унеможливорює визнання такого правочину недійсним Наведене стосується й тих випадків, коли правочин вчинений особою, яка взагалі не мала повноважень щодо вчинення даного правочину.

Матеріали справи не містять жодних доказів на підтвердження того, що позивачем було вчинено дії, спрямовані на схвалення спірного договору, а саме: направлення відповідачу листів, телефонограмм, телеграмм, які б підтверджували схвалення правочину тощо; доказів прийняття його виконання, доказів здійснення платежів другій стороні тощо.

Крім того, недійсність спірного договору встановлена також рішенням господарського суду Дніпропетровської області від 28.07.2016р. у справі № 904/9976/15, яке набрало чинності 11.08.2016р.

Доказами у справі є будь-які фактичні дані, на підставі яких господарський суд у визначеному законом порядку встановлює наявність чи відсутність обставин, на яких ґрунтуються вимоги і заперечення сторін, а також інші обставини, які мають значення для правильного вирішення господарського спору (ст. 32 Господарського процесуального кодексу України).

Кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень (ст. 33 Господарського процесуального кодексу).

Господарський суд приймає тільки ті докази, які мають значення для справи. Обставини справи, які відповідно до законодавства повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватись іншими засобами доказування (ст. 34 Господарського процесуального кодексу).

Враховуючи вищевикладене, суд вважає позовні вимоги обґрунтованими та такими, що підлягають задоволенню.

Відповідно до статті 49 Господарського процесуального кодексу України судовий збір підлягає стягненню з відповідача на користь позивача в розмірі 1 378,00 грн.

Враховуючи вищевикладене, керуючись ст.ст.1, 33, 34, 43, 49, 75, 82-85 Господарського процесуального кодексу України, господарський суд, -

ВИРІШИВ:

Позов задовольнити в повному обсязі.

Визнати недійсним договір на виконання робіт з проектно-кошторисної документації № 15-05, укладений 15.09.2015р. між Товариством з обмеженою відповідальністю «Інноваційно-інвестиційна компанія «АЛЬТЕНЕРГО» (49101, АДРЕСА_1, ідентифікаційний код 36052430) та Об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку "САДОВНІЧЕНКО, 12" (51400, Дніпропетровська область, м. Павлоград, вул. Садовніченко, буд. 12, ідентифікаційний код 39826240).

Стягнути з Товариства з обмеженою відповідальністю "Інноваційно-інвестиційна компанія "АЛЬТЕНЕРГО" (49101, АДРЕСА_1, ідентифікаційний код 36052430) на користь Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку "САДОВНІЧЕНКО, 12" (51400, Дніпропетровська область, м. Павлоград, вул. Садовніченко, буд. 12, ідентифікаційний код 39826240) витрати по сплаті судового збору у розмірі **1 378,00 грн.** (одна тисяча триста сімдесят вісім грн. 00 коп.), про що видати наказ.

Наказ видати після набрання рішенням законної сили.

Рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційної скарги не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним господарським судом.

Дата підписання рішення, оформленого

відповідно до вимог ст. 84 ГПК України,

- 22.09.2016р.

Суддя ОСОБА_4